

foreflaaede Maade. Tager vi de Steder, hvor der har været meest Anledning til at gjøre praktiske Erfaringer i et stort Omraade under Krigsforhold, tager vi de nordamerikanske Stater i Betragtning; finde vi, at Forholdet der slet ikke er ordnet saaledes. I Nordamerika har man en særlig Krigs- og en særlig Marine-minister, og Erfaringen har der ikke paa nogen-somhelst Maade ført til, at det vilde være heldigt at faae disse to Bestyrelsesgrene samlede under een Mand. Nu kan man dertil bemærke — og det er blevet bemærket her — at i et stort Land, hvor der ikke er nogen Hindring i de finansielle Forhold, er Sagen en anden, men lad os da see hen til de mindre Lande, til vore Naboer imod Ost og Nord. Sverrig har sin egen Krigsminister, Generalmajor Abelin, og sin egen Søforsvarsminister, Contreadmiral Grev Platen. Norge, som i sin finansielle Stilling maaskee nærmest kunde sættes parallel med Danmark ligeoverfor dette Spørgsmaal, har ligeledes sine to særlige Ministre; i Spidsen for Landhæren staaer Generalmajor Bergeland (Stemmer: Han er gaaet af!). Ja, han er gaaet af, men han er bleven erstattet af Generalmajor Brøgens, og Søværnet føres af N. C. Manthey. Der har altsaa netop været Anledning til at sammensmelte disse to Ministerier, men man har ikke fundet den fjerneste Anledning til at komme ind paa denne Vej, skjøndt jeg troer, at naar man vil tage det Finansielle i Betragtning, vil det i Norge have fuldkommen den samme Vægt, som det har her i vort lille Land. Tager vi alle andre Lande i Betragtning, finde vi der ganske det samme Forhold, og der er altsaa i den Retning Intet, som taler for en saadan Foranstaltning. Den skulde altsaa søge sin Begrundelse i vore egne Forhold, men jeg vil spørge Dem, mine Herrer, om Noget af dem egentlig troer, at Traditionen, som den er bleven til hos os, skulde styrke en saadan Foranstaltning? Jeg troer det ikke. De Anker, man har fremført imod tidligere Bestyrelser, kunne have deres Betydning efter Enhvers Betragtningssmaade, men at disse Anker skulde falde bort, naar een Mand havde baade Marine- og Krigsministeriet under sin Bestyrelse, troer jeg dog ikke i fjerneste Maade

er beviist. — Jeg troer, det man erkjendes, at ligesom der ikke er nogen Trang blandt Folket til eller noget Duffe blandt Vælgerne om, at denne Sag skal føres ad den foreflaaede Vej, saaledes er der en anden Side, man i denne Sag ganske væsentlig bør tage i Betragtning, nemlig hvorledes Sagen vil stille sig i de to paagjældende Forsvarsapparater, hvorledes den vil blive betragtet af Landhæren og af Søværnet; thi det er virkelig ikke en ligegyldig Sag, hvorledes disse Værns Medlemmer opfatte en saadan Foranstaltning, hvorvidt den vil være et væsentligt Bidrag til at vække Tillid, eller hvorvidt den vil virke i modsat Retning. Jeg troer nu, at Tallet paa dem, der ville hilse denne Foranstaltning med Tillid, vil være ganske overordentlig lille. Gaaer jeg dernæst over til den Motivering, som findes i selve Adressen, forekommer det mig, at den i flere af de væsentligste Punkter fører til det modsatte Resultat af det, man egentlig tilsigter. Der siges: „Vort Lands Størrelse og dets finansielle Tone ere saa indskrænkede, at det Omraade af Kræfter — baade personlige og materielle — som kan afgives til Forsvarsvæsenet i hvert af dets Hovedretninger, ogsaa maa blive meget begrændset;“ men bliver da Omraadet større, fordi man fordrer det Dobbelte af den Mand, der skal bære Ansvar for Forsvarsvæsenet, end man hidtil har fordret? Hade vi da flere Folk, der ere istand til med Dygtighed at repræsentere Bestyrelsen af Landforsvaret og Søforsvaret tilsammen, end vi have til at lede Bestyrelsen af det enkelte Forsvar? Det er dog vist ganske klart, at Forbringerne blive dobbelt store, naar een Mand skal bestyre to Grene af Forsvarsvæsenet. Det er allerede nu vanskeligt at finde tilstrækkelig Dygtighed, og det vil sandelig ikke blive lettere, fordi man forlanger det dobbelte Ansvar og Arbejde af den paagjældende Mand. Dernæst er der anført, at en væsentlig Betingelse for at opnaae de Goder, der ere opregnede, „er netop fuld Frihed til paa den hensigtsmæssigste Maade at ordne Administrationen af Krigsvæsenet i dets Heelhed, saavel som til at benytte de bedste Kræfter, der kunne havees“; men det er virkelig det, der havees for Dieblillet; nu har Bestyrelsen den fulde Frihed til at træffe hvilken-